

Etkili Okul Anketi (1)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Etkili Okul Anketi (1)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21433>

Özet

Etkili Okul Anketi (1), İbrahim Ba?tepe taraf?ndan 2002 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilm?, örgütsel psikoloji ve e?itim yönetimi alan?na odaklanan bir ölçme arac?d?r. Bu anketin temel amac?, resmi ilkö?retim okullar?nda görevli yönetici, ö?retmen ve sekizinci s?n?f ö?rencilerinin okulun genel i?leyi?ine ve ba?ar?s?na dair örgütsel etkililik alg?lar?n? sistematik olarak de?erlendirmektir. Ölçek, özellikle normal e?itim veren okullar ile ta??mal? e?itim sistemi uygulayan okullar aras?ndaki alg? farklılıklar?n? incelemeye olanak tan?maktadır.

Ölçek, kat?lımc?lar?n okulun hedeflerine ula?ma derecesi, kaynak kullan?m?, ileti?im süreçleri ve genel okul iklimi gibi etkili okul boyutlar?na ili?kin öznel yarg?lar?n? ölçmektedir. Geli?tirme türünde bir araç olup, Türk e?itim sistemi ba?lam?nda okul etkilili?i ara?t?rmalar?na önemli bir katkı sağlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Etkili Okul Anketi, Etkili Okul, Örgütsel Etkililik, Okul Yönetimi, Ö?renci Alg?lar?, Ta??mal? E?itim, İlkö?retim, Doktora Tezi.

Yazarlar

İbrahim Ba?tepe

Amaç

Etkili Okul Anketi (1)'in birincil amac?, ilkö?retim okulu payda?lar?n?n (yönetici, ö?retmen ve 8. s?n?f ö?rencileri) okulun performans?na ve i?leyi?ine yönelik alg?lar?n? kar??la?t?rmal? olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle Türkiye'de yayg?n olarak uygulanan ta??mal? e?itim sisteminin, okulun etkili okul özelliklerini nas?l etkiledi?ini ampirik olarak incelemek üzere tasarlanm??t?r.

Bu araç, okul yöneticilerine ve e?itim politikas? yap?c?lara, örgütsel zayıflıklar?n ve güçlü yönlerin hangi payda? grubu taraf?ndan nas?l alg?land???na dair kritik geri bildirimler sunarak, iyile?tirme çabalar?n? hedef odaklı hale getirmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü** bünyesinde gerçekleştirilen kapsamlı bir akademik çal??manın ürünüdür.

Yapı

Ölçek, okulun çok boyutlu etkilili?ini yans?tan bir dizi alt boyuttan olumaktadır. Tipik örgütsel etkililik modellerini temel alarak, anketin ö?retmenler, yöneticiler ve ö?renciler için farklı formlar? veya farklı alt boyutlar? içermesi muhtemeldir. Bu yap?n?n temel bile?enleri aras?nda ?unlar yer

alabilir:

Okul Yönetimi ve Liderli?i Alg?s?

Ö?retim Süreçlerinin Kalitesi

Okul ?klimi ve Güvenlik

Ö?renci Ba?ar?s?na Yönelik Beklentiler

Kaynaklar?n Etkin Kullan?m?

Anket, kat?l?mc?lar?n okulun hedeflerine ula?ma kapasitesine yönelik tutum ve inançlar?n? ölçerek, nicel verilere dayal? bir örgütsel etkililik profili sunmay? hedefler. Kesin madde say?s? ve faktör yükleri için orijinal doktora tezi incelenmelidir.

Geçerlik

Kaynak içerikte ölçe?in geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel de?erler sunulmam??t?r. Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilen bir ölçek olmas? nedeniyle, geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?n?n titizlikle yürütüldü?ü varsay?lmaktadır. Bu çal??malar?n içeri?i muhtemelen ?unlar? kapsam??t?r:

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen örgütsel etkililik yap?s?n?n tüm yönlerini temsil edip etmedi?i uzman görüş?leri ile kontrol edilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak varsay?lan faktör yap?s?n? do?rulay?p do?rulamad???n? kontrol etmek amac?yla faktör analizi (Aç?mly?c? ve/veya Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r.

Bu geçerlik bulgular?, ölçe?in amaca uygunlu?unu ve bilimsel standartlara uygunlu?unu kan?tlamaktadır. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve yöntemleri için 2002 tarihli tezin yöntem ve bulgular bölümlerine bak?lmal?d?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizlerine ait istatistiksel sonuçlar kaynakta belirtilmemi?tir. Psikometrik aç?dan sa?lam bir araç olarak, Etkili Okul Anketi'nin iç tutarlıl?k ve zamana ba?l? istikrar?n?n ölçülmesi gerekmektedir. Geli?tirme çal??mas?nda kullan?lan temel güvenilirlik ölçütleri ?unlard?r:

?ç Tutarlıl?k: Ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek için Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanması.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar verip vermedi?inin belirlenmesi.

Bu analizler, ölçüm sonuçları?nın kararlılı??? ve hata payı?nın dü?üklü?ünü göstermektedir. Kullanıcılar?n, ölçe?in güvenirlik düzeyleri hakkında kesin bilgi edinmek için Ba?tepe'nin (2002) tezine başvurması önemlidir.

Faktör Analizi

Ölçek, örgütsel etkililik gibi karmaşık ve çok boyutlu bir yapıyı ölçtü?ü için, faktör analizi (muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi) ölçe?in geliştirilmesinde kritik bir rol oynamı?tır. Bu analiz, bağlamda oluşturulan geniş madde havuzunun, kuramsal olarak anlamlı ve istatistiksel olarak birbirinden ayrılabilen alt boyutlara (faktörlere) indirgenmesini sağlamı?tır.

Faktör yapısı?nın belirlenmesi, okul etkilili?inin hangi temel bileşenler üzerinden algılandığını netleştirmeye yardımcı olmuştur. Analizler sonucunda elde edilen faktörler, yönetici, öğretmen ve öğrenci algıları?nın yapısal olarak farklılık gösterip göstermedi?ini anlamak için ayrı ayrı incelenmi? olabilir. Bu durum, ölçe?in paydaş bazı farklılaşmaya duyarlılı??? ortaya koyar.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development Type Scale)

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme türü belirtilmemiştir; ancak akademik ölçeklerde yaygın olarak Likert Tipi Derecelendirme formatı kullanılmaktadır.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Resmi İlköğretim Okulu Yöneticileri, Öğretmenleri ve Sekizinci Sınıf Öğrencileri.

Age Group: Yetişkin (Yönetici ve Öğretmenler) ve Ergen (8. Sınıf öğrencileri, genellikle 13-14 yaş).

Population Details: Normal eğitim veren ve temel eğitim sistemi uygulayan resmi ilköğretim okullarında görevli ve öğrenim gören kesim.

Test Methodology: Anket yöntemiyle uygulanan, öz bildirim temelli, kağıt-kalem veya dijital formatta uygulanabilir bir ölçme aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Yönetimi, Okul Etkililiği, Psikometri, Ölçme Aracı Geliştirme, Örgütsel Algı, Öğretmen Algısı, Yönetici Algısı.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: İbrahim Baştape, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (Tezin sunulduğu dönemdeki kurumsal adres).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2002.

İzinler ve Ücret: Etkili Okul Anketi (1), bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiş akademik bir araçtır. Ticari olmayan, akademik araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarın referans gösterilmesi yeterli olabilir. Ancak, ticari kullanım, adaptasyon veya geniş ölçekli uygulamalar için yazar İbrahim Baştape'den veya tezin yayınlandığı kurumdan (Ankara Üniversitesi) resmi izin alınması gerekmektedir. Ücret bilgisi mevcut değildir.

Kaynaklar

Baştape, İ. (2002). *Normal ve tutulmuş eğitim yapan resmi ilköğretim okul yöneticisi, öğretmen ve sekizinci sınıf öğrencilerinin okul (örgütsel) etkililik algıları*. (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Etkili Okul Anketi (1) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak bilgisi içerisinde yer almamaktadır. Maddelere ulaşmak için Baştape (2002) tarafından hazırlanan doktora tezine başvurulması gerekmektedir.